

Teun Mellema

Theunis (Teun) Lourens Mellema is geboren in Surakarta (Solo), NOI op 14 juli 1928. Hij was de zoon van Remt Lourens Mellema en Mara Maria van der Walle. Hij had een oudere broer, Jeppe Remt (Leiden 18 maart 1926). Zijn ouders leerden elkaar kennen tijdens hun studententijd in Leiden. Zijn vader studeerde Oosterse talen en zijn moeder was biologie.

Een jaar na zijn geboorte vertrok het gezin naar Nederlands-Indië waar zijn vader assistent-controleur bij het Binnenlands Bestuur werd in Sidoerdjo bij Soerabaja. In 1928 verhuisden ze naar Surakarta (Solo), waar zijn vader leraar Javaanse Taal- en Letterkunde werd aan een middelbare school. In 1932 verhuisden ze naar Djokjakarta, omdat de school van zijn vader verhuisde.

Zijn moeder richtte er de huisvrouwen-vereniging. Beide broers zaten hier op de Europese Lagere school.

Teun wordt welp bij groep 4, de Groene troep in Djokjakarta. Akela Keesje Wijna, Bagheera Schulz en Baloe Nel Arnhold waren hier leiding. In het plakboek van Akela Wijna over Padvinderij en Gilwell-kampen (1938-1941), dat de oorlog overleefde, komt Teun regelmatig voor. Ook zijn broer is hier scout.

Tijdens de mobilisatie moest zijn vader als KNIL-Landstormsoldaat het vliegveld bij Djokja bewaken. Hij werd na de Japanse overgave krijgsgevangen genomen en tewerkgesteld als dwangarbeider aan de Pakan Baroe Spoorweg op Sumatra. Hij belandde hierna met beriberi in Singapore. Hij weet te overleven en na de Japanse capitulatie kan hij op krachten komen in het hospitaal van Johore.

Omdat er geen geld meer binnenkwam moest Teun met zijn moeder en broer na de capitulatie verhuizen naar een tweekamerappartement. Op 25 december 1942 werd hij met mijn moeder en broer geïnterneerd in kamp Ambarawa 6. Dit kamp was ondergebracht in de

barakken van een oud KNIL-kampement in Ambarawa, direct ten westen van Fort Willem I. Na twee maand wordt zijn broer Jeppe overgeplaatst naar kamp Salatiga.

Ook Akela Wijna zit in Kamp Ambarawa 6. Ze startte daar begin 1943 met een welpenhorde; de O.K. Club. Teun hielp haar bij de activiteiten. De jongens van 12 tot 14 werden op 17 september 1944 weggevoerd naar het jongenskamp 8 in Ambarawa. Ook assistent welpenleider Teun moest mee en wordt van zijn moeder gescheiden. In totaal werden die dag 128 jongens, 15 mannen en 17 nonnen verplaatst. Kamp 8 was ondergebracht in de school en het jongensinternaat van St Louis, beheerd door de Broeders van Maastricht of Broeders van de Onbevleete Ontvangenis. Het lag aan de westzijde van Ambarawa aan de weg naar Magelang.

Moeder Mara blijft achter. In de laatste oorlogsmaanden van 1945 gaat haar gezondheid snel achteruit en op 8 mei 1945 overlijdt zij aan dysenterie en hongeroedeem.

Teun kwam later terecht in kamp 7. Daar werkte hij als verpleger. Zijn broer Jeppe zocht hem na de Japanse capitulatie op, maar Jeppe vond het in het kamp te vies om er te blijven. In september 1945 wordt Jeppe opgepakt door pemuda's vrijheidsstrijders die hem een week gevangen houden en mishandelen. Hierna kwam hij terecht in kamp Ambarawa 8, waar hij ook een aanval van vrijheidstrijders overleefde. Na de aanslag kwam Jeppe bij zijn broer Teun terecht in Ambarawa 7. Er waren voortdurend beschietingen vanuit de heuvels op dit kamp in het dal. Teun en Jeppe zaten bij het laatste Britse transport uit Ambarawa naar Semarang. Ze gingen naar Batavia en vonden daar hun broodmagere vader terug in kamp

10e Bat in Batavia. Hij regelde werk voor zijn zoons. De jongens kregen het advies zo snel mogelijk naar Nederland te gaan. De broers zijn op 22 februari 1946 als werkende passagiers met het m.s. Johan de Witt in Nederland aangekomen. Hun vader bleef achter in Indië. Ze werden liefdevol opgevangen door hun grootvader Mellema in Groningen. Een half jaar later volgt ook vader Remt, inmiddels hertrouwd met een oorlogsweduwe.

Op het Landgoed Bronbeek te Arnhem staat het monument Jongenskampen. Het is een bronzen beeld van een kind. Het monument staat symbool voor kinderslavenarbeid. Ontwerper en ex-geïnterneerde H.L.B. Mahieu wil met het gedenkteken 'de lotsverbondenheid van alle jongens, die tijdens de Japanse bezetting van het voormalige Nederlands-Indië in een Japans interneringskamp geïnterneerd zijn geweest' uitdrukken.

Teun is overleden op 12 april 2010 in Goirle.

Meer informatie

[Archieven.nl - 923-925 Correspondentie van de familie Mellema, 1920-1946. \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[Moesson | 15 februari 1981 | pagina 5 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[Moesson | 15 maart 1981 | pagina 14 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[Moesson | 15 april 1981 | pagina 19 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[Moesson | 1 mei 1998 | pagina 45 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[Ambarawa \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Halmaheira-register overledenen 9-3-1944 - 23-9-1945 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Mara Maria Mellema-van der Walle \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Arnhem, monument 'Jongenskampen' - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Archieven Kawat en Gedek](#)

[Theunis Lourens Mellema \(1928 - 2010\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Het verhaal van Jeppe Mellema – Archief Stichting Gastdocenten W.O.II Z.O. Azië](#)

[Jeppe Mellema | Oorlogsverhalen | Verhalen over de oorlog](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

Foto: *Vader, moeder, Teun en Jeppe aan de thee, Djokja, 1937*

Foto: *Teun en Jeppe, Groningen 1946*

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.